

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/134/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8612207794
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8612207794.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Moniky Juskovej, v spore žalobcu Slovenská republika - LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, zastúpený HMG LEGAL, s.r.o., so sídlom Červeňova 14, 811 03 Bratislava, IČO: 35 885 459 proti žalovaným 1. JAVOR 3, s.r.o., so sídlom 090 03 Hunkovce 8, IČO: 59 967 231, 2. L. V., rod. P., nar. XX.X.XXXX, bytom U. X, XXX XX Z., zastúpená E.. F. P., bytom U. X, XXX XX Z., 3. O. Z., nar. X.X.XXXX, bytom XXXXX V., J. Q., X. XXXXX, Y., zastúpený JUDr. Martinou Čelkovou, advokátkou, so sídlom Štefánikova 22, 066 01 Humenné, za účasti intervenienta na strane žalovaných E.. F. P., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XC, XXX XX Z., o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľným veciam, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 7C/578/2012-492 zo dňa 1.3.2018, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Humenné č.k. 7C 578/2012-521 zo dňa 9.7.2018, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok okrem nároku uplatneného voči žalovanému v 3. rade v rozsahu 1/6.

Zrušuje rozsudok v rozsahu uplatneného nároku voči žalovanému v 3. rade v rozsahu 1/6 a súvisiaci výrok o trovách konania medzi žalobcom a žalovaným v 3. rade a v rozsahu zrušenia vracia vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Priznáva žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalobcovi s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne prvoinštančný súd samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom, kde prvoinštančný súd rozhodoval o žalobe Slovenskej republiky - Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351 proti žalovaným 1/ F. P., nar. XX.X.XXXX, bytom U. X, XXX XX Z., 2/ L. V., rod. P., nar. XX.X.XXXX, bytom U. X, XXX XX Z. a 3/ O. Z., nar. X.X.XXXX, bytom XXXXX V., J. Q., X. XXXXX, Y., prvoinštančný súd žalobu zamietol a rozhodol, že žalovaní v 1/, 2/ a 3/ rade majú nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, kde žalobca žiadal určiť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. XXX, k.ú. W., J. M., okres V., a to k parcelám E-KN XXX/X - lesné pozemky, o výmere XXXXXX m2, parcela E-KN č. XXX/X - lesné pozemky o výmere XXXXXX m2, parcela E-KN č. XXX - lesné pozemky o výmere XXXXXX m2, parcela E-KN č. XXX - lesné pozemky o výmere XXXXXX m2, parcela E-KN č. XXX - orná pôda o výmere XXXXXX m2, parcela E-KN č. XXX/X - lesné pozemky o výmere XXXXXX m2, parcela E-KN

č. XXX/XX - lesné pozemky o výmere XXX m², parcela E-KN č. XXX/XX - lesné pozemky o výmere XXXXXX m² s tým, že žalobca si robil nárok na podiely žalovaného v 1/ rade v rozsahu 1/6, žalovanej v 2/ rade v podiele 1/6 a žalovaného v 3/ rade v rozsahu 1/3. Tvrdil, že títo žalovaní ako fyzické osoby nie sú právnymi nástupcami po právnickej osobe Bystrianska drevospracujúca spoločnosť Rosenblüth a Grosz v Humennom, ktorá ako samostatný subjekt práva disponovala svojim vlastníctvom nezávisle od súkromného majetku jej jednotlivých spoločníkov a tým žalovaní v 1/ až 3/ rade sa nemohli stať vlastníkami uvedených nehnuteľností. Vlastnícke právo žalovaných je v rozsahu ich podielov zapísané v rozpore so stavom skutkovým, ako aj právnym, a preto majú naliehavý právny záujem na určení podielového spoluvlastníctva v rozsahu 2/3.

Prvoinštančný súd uplatnený nárok žalobcov posúdil podľa § 132 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ďalej podľa § 1, § 2, § 5 a § 7, § 10, § 11 zákona č. 215/1919 Zbierky zákonov a nariadení, ďalej podľa § 1 ods. 1 písm. a/, b/, c/ a d/ zákona č. 142/1947 Zb. Vychádzal z ust. § 132 ods. 1, § 187 ods. 1, 2 CSP, § 191 ods. 1 a § 215 CSP.

Žalobca vymedzil predmet konania tak, že požadoval určenie, že je vlastníkom uvedených parciel zapísaných na LV č. XXX, k.ú. W., v podiele 2/3. Žalobcu zaťažovalo dôkazné bremeno, aby preukázal, že mu svedčí niektorý z právnych titulov nadobudnutia vlastníckeho práva podľa § 132 Občianskeho zákonníka.

Prvoinštančný súd skonštatoval, že podľa aktuálneho listu vlastníctva v čase rozhodnutia súdu žalovaná v 2/ rade L. V. nebola vedená ako spoluvlastníčka predmetných nehnuteľností, preto žaloba vo vzťahu k nej bola nedôvodná pre nedostatok jej pasívnej vecnej legitímácie v konaní. Preto súdu neostávalo nič iné, ako žalobu voči nej z uvedeného dôvodu zamietnuť.

Žalovaní v 1/ a 3/ rade podľa aktuálneho listu vlastníctva v čase rozhodnutia súdu boli spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností spolu v podiele 1. Žalobca požadoval určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v rozsahu 2/3, teda požadoval určenie vo väčšom rozsahu, než v čase rozhodnutia vlastnili žalovaní v 1/ a 3/ rade. Súdu neostávalo nič iné, ako žalobu v časti presahujúcej podiel 1 z predmetných nehnuteľností zamietnuť bez ďalšieho pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaných v 1. a 3. rade vo vzťahu k prevyšujúcemu podielu 1 (do 2/3).

Žalovaný v 1/ rade bol v čase rozhodovania súdu spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností v podiele 1/3 a žalovaný v 2/ rade v podiele 1/6. Žalobca požadoval určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam titulom záborového zákona, arizácie, resp. vydržania vo vzťahu k žalovanému v 3/ rade s poukazovaním na pozemnoknižné zápisy pod M. z pozemnoknižnej vložky č. XX, k.ú. X. W..

O vlastníckom práve matky pôvodných žalovaných v 1/ a 2/ rade (súrodenci) U. P. bolo rozhodnuté v správnom konaní rozhodnutím Pozemkového úradu Svidník zo dňa 13.7.1993, č.k. 595/92/93, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16.7.1993 tak, že pozemkový úrad podľa § 9 ods. 2 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde schválil dohodu o vydaní nehnuteľností, ktorú uzavreli dňa 24.6.1993 oprávnené osoby U. P., rod. P., nar. XX.X.XXXX, P. V., rod. O., nar. X.X.XXXX a povinná osoba Východoslovenské lesy, štátny podnik Košice. U. P. boli vydané nehnuteľnosti - zápisnica č. XX, k.ú. W. v podiele X/X a P. V. taktiež v podiele X/X. Matka žalovaných v 1/ a 2/ rade U. P. následne previedla vlastnícke právo na žalovaných v 1. a 2. rade darovacou zmluvou zo dňa 25.5.2004, ktorej vklad bol povolený pod V XXXX/XXXX dňa 29.9.2004. Rozhodnutie pozemkového úradu podľa prvoinštančného súdu o schválení dohody o vydaní nehnuteľností je konštitutívnym rozhodnutím o vlastníctve oprávnenej osoby k nehnuteľnosti realizujúcim inštitút zvláštnemu spôsobu reštitúcie (rehabilitácie) práv pôvodného vlastníka. Ani súd v občianskom súdnom konaní podľa § 80 písm. c/ O.s.p. (teraz podľa § 137 písm. c/ CSP) nemôže určiť (deklarovať) vlastníctvo inej osobe, pokiaľ nedošlo k zrušeniu rozhodnutia pozemkového úradu (napr. na základe obnovy konania podľa § 64 Zákona o správnom konaní).

Pozemkový úrad v zmysle rozhodnutia zo dňa 13.7.1993 konal v rámci svojej právomoci.

Naviac, matka žalovaných v 1/ a 2/ rade najneskôr právoplatnosťou rozhodnutia pozemkového úradu dňa 16.7.1993 vstúpila v dobrej viere do držby predmetných nehnuteľností. Dobrá viera bola založená na objektívnej skutočnosti, ktorou bolo právoplatné rozhodnutie pozemkového úradu, nešlo len o jej subjektívne, ničím nepodložené presvedčenie. Žalobca tým, že uzatvoril s matkou žalovaných v 1. a 2. rade dohodu o vydaní nehnuteľností a dohodu o zrealizovaní užívateľských vzťahov k lesným pozemkom, utvrdzoval právnu predchodkyňu žalovaných v jej presvedčení o jej vlastníckom práve. Ak by sa aj právna predchodkyňa žalovaných nestala spoluvlastníčkou predmetných nehnuteľností na základe rozhodnutia pozemkového úradu, nepochybne sa ňou stala ex lege najneskôr dňa 16.7.2003 uplynutím 10-ročnej vydržacej lehoty.

Prvoinštančný súd preto argumentáciu žalobcu vo vzťahu k účinkom záboru a arizácie vzhľadom na záväznosť konštitutívneho rozhodnutia pozemkového úradu o vlastníctve právnej predchodkyne

žalovaných v 1/ a 2/ rade, ktorá originálnym spôsobom nadobudla vlastnícke právo na základe rozhodnutia štátneho orgánu, považoval pre účely tohto konania za právne irelevantnú.

Prvoinštančný súd navyše uviedol, že pokiaľ ide o pozemnoknižné zápisy pod M M M v pozemnoknižnej vložke č. XX, k.ú. X. W., tak zábor neznamenal vyvlastnenie, záborom sa vlastníctvo doterajšiemu majiteľovi neodňalo. Vlastníkom zostal doterajší majiteľ, zábor znamenal „len“ verejnoprávne obmedzenie dispozičných práv vlastníka s majetkom, ktorý podliehal záboru (nález Najvyššieho správneho súdu z 9.11.1921). Štát získal právo len preberať a pridelovať zabraný majetok, nemal však povinnosť pozemky prevziať (§ 5 záborového zákona). Vlastnícke právo nebolo zo zákona zrušené. Pri pridelovaní zabranej pôdy sa postupovalo podľa pridelového zákona (81/1920 Zb.). Vlastnícke právo k veľkým pozemkovým majetkom nezaniklo zo zákona, ale až správnym aktom pozemkového úradu, a to pridelením pozemku prídelcovi. Pozemková reforma vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam nebola zrealizovaná, o čom svedčí zápis o jej revízii pod M.. Preto návrhy žalobcu k preukazovaniu zaplataenia prídelovej ceny boli neúčelné.

Pokiaľ sa štát rozhodol vykonať právo uvedené v § 5 Záborového zákona, postupoval vo vzťahu k vlastníkom zabraného majetku podľa § 2 a nasl. zákona č. 329/1920 Zb. (náhradový zákon), pričom zákonodarcia v celom texte zákona upravuje postup pozemkového úradu k vlastníkom zabraného majetku, teda samotný zábor neznamenal zánik vlastníckeho práva doterajších vlastníkov ex lege.

Právni predchodcovia žalovaných nadobudli nehnuteľnosť na základe kúpnopredajnej zmluvy dňa 28.2.1934 od X. Z. so súhlasom Ministerstva zemédelství, teda už v čase po tom, kedy v pozemnoknižnej vložke č. 85 bola zapísaná poznámka záboru. Pozemky neboli vyňaté zo záboru, aj v prípade ďalšieho prevodu sa vyžadoval súhlas a poznámka záboru zostala zachovaná. Uvedené odporuje tvrdeniu žalobcu, ktorý tvrdil, že štát sa stal s účinnosťou záborového zákona vlastníkom predmetných nehnuteľností.

Pozemnoknižný zápis pod M a M v pozemnoknižnej vložke č. XX, k.ú. X. W. o tom, že pozemkový úrad zamýšľa nehnuteľnosti prevziať podľa zákona č. 46/1940 o pozemkovej reforme a o nútej správe podľa nariadenia č. 240/1940 Sb. znamenal pre zapísaných vlastníkov obmedzenie nakladania s vlastným majetkom. Neznamenal stratu vlastníckeho práva. Zákon zakázal židom nadobúdať vecné práva na poľnohospodárske nehnuteľnosti, pôdu kupovať, darovať alebo brať do árendy. Tento zákon neznamenal ale stratu vlastníckych práv. Židovskí vlastníci mohli s nehnuteľnosťami nakladať so súhlasu štátneho pozemkového úradu.

Z týchto poznámok nie je možné vyvodit' stratu vlastníckeho práva zapísaných osôb. Preto nebolo dôvodné preukazovať, či právni predchodcovia žalovaných si uplatnili reštitučný nárok podľa zákona č. 128/1946 Zb.

To, že pozemková reforma v danom prípade nebola dokončená, svedčí aj zápis pod M. v pozemnoknižnej vložke č. XX, k.ú. X. V., podľa ktorého bolo poznamenané, že tieto nehnuteľnosti poverenictvo pôdohospodárstva zamýšľa prevziať a že tento majetok je predmetom revízie podľa zákona č. 142/1947 Sb. o revízii prvej pozemkovej reformy. Predmetom revízie podľa § 1 ods. 1 písm. b/ tohto zákona bol aj zabraný pozemkový majetok, o ktorom doposiaľ nebolo rozhodnuté ani prepustením zo záboru, ani ponechaním podľa § 20 pridelového zákona a u ktorého doposiaľ nebolo prevedené prídelové konanie. Vzhľadom na to, že majetok podľa vyššie uvedeného zápisu bol predmetom revízie podľa zákona č. 142/1947 Sb. o revízii prvej pozemkovej reformy, uvedené vylučuje opodstatnenosť argumentácie žalobcu o arizácii majetku.

Okresný úrad Stropkov svojím rozhodnutím č. 491/99 zo dňa 8.9.1999, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23.2.2000 potvrdil, že pozemky zapísané v pozemnoknižnej vložke č. XX sú vo vlastníctve pôvodného pozemnoknižného spoluvlastníka pod M a to firma Bystrianska drevospracujúca spoločnosť Rosenblüth a Grosz v Humennom v podiele 1/3.

Žalovaný v 3/ rade nadobudol svoj spoluvlastnícky podiel dedením po svojom predchodcovi A. R. v dedičskom konaní Okresného súdu Humenné pod sp. zn. 11D 209/2010, pričom rozhodnutím Okresného súdu Humenné sp. zn. 17C 229/2010 z 22.1.2010 bolo určené, že tieto nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohom A. R., ktorý bol spoločníkom Bystrianska drevospracujúca spoločnosť Rosenblüth a Grosz v Humennom.

Žalobca vo vzťahu k žalovanému v 3/ rade okrem záboru a arizácie argumentoval aj splnením podmienok vydržania podielu 1/3, aj keď v čase vyhlásenia rozhodnutia žalovaný vlastnil podiel len 1/6. Žalobca poukázal na obsah dohody o zrealizovaní užívateľských vzťahov z 19.10.1994, kde v časti II. je uvedené, že zúčastnené strany sa dohodli na rozdelení užívateľských častí nehnuteľností (lesných pozemkov), a to približne v X/X pre vlastníčku U. P. a P. V. a približne X/X pre Východoslovenské lesy, štátny podnik Košice, ktoré spravujú lesný majetok štátu. Dohodu uzatvárali U. P. a P. V. ako spoluvlastníčky X/X nehnuteľnosti a Východoslovenské lesy, štátny podnik Košice. Títo účastníci

tvorili obsah zmluvy. Žalobca spravoval podiel X/X neznámeho vlastníka Bystrianskej drevospracujúcej spoločnosti Rosenblüth a Grosz v Humennom, čo zodpovedalo zápisu v evidencii nehnuteľností. Podpísanie dohody a uvedenie správy lesného majetku štátu v podiele 1/3 nemohlo založiť objektívne dobromyseľný vstup žalobcu do držby uvedených nehnuteľností, čo je podmienkou nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním a túto základnú podmienku vydržania nekonvaliduje ani reálne užívanie nehnuteľností žalobcom a plnenie si povinností vlastníka. U. P. a P. V. nakladali so svojimi podielmi a nemohli u žalobcu objektívne vyvolať presvedčenie o vlastníctve podielu X/X, ktorý im nepatrí. Obsahom predmetnej dohody bolo len zrealnenie užívateľských vzťahov, keďže sa jednalo o podielové spoluvlastníctvo. Cieľom dohody pre U. P. a P. V. bolo reálne vyčlenenie svojho podielu na celom majetku, keďže žalobca užíval predmetný majetok celý. Bol jediný subjekt, s ktorým mohli spoluvlastnícky jednať. Keďže žalobca neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal existenciu žiadneho nadobúdacieho právneho titulu vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam, prvoinštančný súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd priznal náhradu trov konania strane, ktorá mala vo veci úspech. V konaní mali úspech žalovaní v 1/, 2/ a 3/ rade, preto im bola priznaná náhrada trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Namietal, že podľa zápisov v pozemnoknižnej vložke č. XX, k.ú. X. W. pod M M a M vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam nadobudla Slovenská republika ex lege dňom účinnosti záborového zákona č. 215/1919 Sb. o zabratí veľkého majetku pozemkového. Navyiac, nehnuteľnosti boli postihnuté aj procesom arizácie. Žalovaní, resp. ich právni predchodcovia boli preto svoj nárok povinní uplatniť v trojročnej prekluzívnej lehote, ako to má na mysli zákon č. 128/1946 Sb., čo neurobili, a preto štát naďalej zostal vlastníkom predmetného majetku.

Prvoinštančný súd nesprávne právne posúdil aj rozhodnutie Pozemkového úradu vo Svidníku ako správne rozhodnutie z 13.7.1993 čj. 595/92/93, na ktoré uplatňuje prezumpcia správnosti. Je to však nulitné rozhodnutie, ktoré nespôsobuje zamýšľané účinky, t.j. prevod vlastníckeho práva a nemožno naň hľadieť ako na správny akt. Súd bol oprávnený túto skutočnosť ako predbežnú otázku vyriešiť v konaní v prejednávanej veci. Ak by tak bol prvoinštančný súd postupoval a posúdil rozhodnutie Pozemkového úradu Svidník ako nulitné rozhodnutie, dospel by k záveru, že vlastnícke právo k nehnuteľnostiam prešlo na právneho predchodcu žalobcu v dôsledku vyššie uvedených skutočností, pričom z dôvodu, že neexistujú platné právne tituly, ktorými by došlo k následnému prevodu alebo prechodu vlastníckeho práva na žalovaných je žaloba dôvodná. Preto žalobca žiadal, aby odvolací súd prvoinštančný rozsudok zmenil a žalobe vyhovel, alebo aby vec zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. K odvolaniu zaujal písomné stanovisko pôvodný žalovaný v 1/ rade E.. F. P., ktorý poukázal na to, že žalovaní svoje vlastnícke právo nadobudli od právnych predchodcov na základe právoplatného rozhodnutia Pozemkového úradu Svidník a žalovaný v 3/ rade na základe dedičského rozhodnutia, ktorému predchádzalo rozhodnutie súdu. Došlo teda k nadobudnutiu vlastníckeho práva originálnym spôsobom, čo má za následok zánik vlastníckeho práva predchádzajúceho vlastníka. Navyiac, k spochybňovaniu dohody o vydaní nehnuteľností dochádza po 20 rokoch práve osobou, ktorá tieto nehnuteľnosti právnym predchodcom žalovaných vydala. Namietal pasívnu legitimáciu žalovanej v 2/ rade, výšku podielového spoluvlastníctva žalovaného v 3/ rade, keď tieto okolnosti žalobca nemá ozrejmené. Žiadal rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Uplatnil si trovy konania.

5. K odvolaniu zaujal písomné stanovisko žalovaný v 3/ rade, ktorý žiadal rozsudok prvoinštančného súdu potvrdiť a uplatnil si náhradu trov konania. Poprel, že by k prechodu vlastníckeho práva z pôvodného vlastníka na štát došlo na základe záborového zákona, keď zábor nie je ekvivalentom pre pojem vyvlastnenie. Právni predchodcovia žalovaných nadobudli vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam na základe kúpno predajnej zmluvy od X. Z., k čomu dalo súhlas aj Ministerstvo zemédelství dňa 8.5.1935 aj napriek tomu, že už v tom čase v pozemnoknižnej vložke bol vyznačený zábor. Navyiac, Okresný úrad Stropkov svojím rozhodnutím č. 491/99 z 8.9.1999 potvrdil, že pozemky zapísané v pozemnoknižnej vložke č. XX sú vo vlastníctve pôvodného pozemnoknižného spoluvlastníka pod M firma Bystrianska drevospracujúca spoločnosť Rosenblüth a Grosz v Humennom v podiele 1/3. Žalovaný v 3/ rade nadobudol svoj spoluvlastnícky podiel dedením po svojom predchodcovi A. R. v dedičskom konaní pred Okresným súdom Humenné sp. zn. 11D 209/2010. Rozhodnutím Okresného

súdu Humenné sp. zn. 17C 229/2010 bolo určené, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po nebohom A. R., ktorý bol spoločníkom Bystrianskej drevospracujúcej spoločnosti.

Záborom nedošlo k odňatiu vlastníckeho práva doterajším majiteľom, záborom došlo len k verejnoprávnemu obmedzeniu dispozičných práv vlastníka majetku, ktorý podliehal záboru. Štát získal právo len preberať a priradovať zabraný majetok, nemal povinnosť pozemky prevziať. Vlastnícke právo nebolo zrušené zo zákona. Navyiac, nehnuteľnosti, pokiaľ sa týka procesu arizácie, nestradali svojich pôvodných vlastníkov. Pri procese arizácie nedošlo k strate vlastníckeho práva pôvodných vlastníkov, ale len k obmedzeniu nakladania s vlastným majetkom. Židovskí vlastníci mohli so súhlasom štátneho pozemkového úradu s nehnuteľnosťami nakladať. Navyiac, žalovaná v 2/ rade nie je spoluvlastníčka žalovaných nehnuteľností, a preto žaloba voči nej nie je dôvodná. Žalovaný v 3/ rade nie je podielový spoluvlastník v rozsahu 1/3, pretože rozsudkom Okresného súdu Svidník 7C 110/2012 bol žalovaný v 3/ rade povinný vydať L. R. ako oprávnenému dedičovi spoluvlastnícky podiel X/X k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. XXX s tým, že v konaní by mal byť účastný aj L. R..

6. K vyjadreniu žalovaného v 1/ rade zaujal písomné stanovisko žalobca, ktorý uviedol, že ust. § 194 CSP neukladá konajúcemu súdu povinnosť rozhodovať v súlade s rozhodnutiami iných orgánov. Súd je oprávnený posudzovať v tomto spore ako predbežnú otázku, či došlo k prevodu alebo prechodu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam na žalovaných. Žalobca naďalej tvrdil, že nedošlo k platnému prevodu alebo prechodu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam na žalovaných. Žalovaní nemohli na základe nimi označovaných nadobúdacích titulov nadobudnúť vlastnícke právo, na základe ktorých by absolútne zaniklo vlastnícke právo žalobcu.

7. K vyjadreniu žalobcu zaujal písomné stanovisko aj žalovaný v 1/ rade, ktorý zotrval na svojej predchádzajúcej argumentácii a podotkol, že žalovaný v 1/ rade a žalovaný v 3/ rade spolu sú podielovými spoluvlastníkmi v rozsahu 1, pričom žalobca sa domáha určenia vlastníckeho práva v podiele X/3 a žalovaná v 2/ rade nie je vlastníčkou nehnuteľností.

8. Žalovaný v 3/ rade zotrval na svojich predchádzajúcich stanoviskách a na tom, že právni predchodcovia žalovaných nadobudli originálnym spôsobom vlastnícke právo na základe rozhodnutia Okresného úradu Svidník, ktorý nie je možné spochybňovať a riešiť prejudiciálnu otázku, o ktorej už bolo správnym orgánom rozhodnuté. Žiadal rozsudok potvrdiť.

9. V priebehu odvolacieho konania žalobca žiadal, aby súd pripustil zmenu strany sporu na strane žalovaného v rozsahu X/X spoluvlastníckeho podielu na LV č. XXX, k.ú. W. z O. Z. na M. R., ďalej v rozsahu X/X spoluvlastníckeho podielu na LV č. XXX, k.ú. W. zo žalovanej v 2/ rade L. V. na žalovaného v 1/ rade E.. F. P. a návrh žalobcu na zmenu strany sporu zo žalovaného v 1/ rade v rozsahu spoluvlastníckeho podielu X/X na LV č. XXX, k.ú. W. z E.. F. P. na JAVOR3, s.r.o., Hunkovce č. 8. Odvolací súd uznesením č.k. 17Co 134/2018-646 zo dňa 21.5.2019, ktoré uznesenie sa stalo právoplatné dňa 13.6.2019, návrh žalobcu na zmenu strany sporu z O. Z. na M. R. v rozsahu X/X a zo žalovanej v 2/ rade L. V. na žalovaného v 1/ rade E.. F. P. vo výške podielu X/X nevyhovel. Bolo zistené, že k týmto zmenám došlo pred rozhodnutím prvoinštančného súdu, pričom v odvolacom konaní s poukazom na § 80 CSP, s použitím ust. § 378 ods. 1, 2 CSP dospel k záveru, že nie je zmena prípustná. Naopak, zmena, ktorá nastala vo vzťahu k spoločnosti JAVOR3, s.r.o., nastala počas odvolacieho konania, a preto túto zmenu odvolací súd pripustil.

10. V priebehu odvolacieho konania do konania ako intervenient na strane žalovaných vstúpil E.. F. P.. Uviedol, že svoj spoluvlastnícky podiel previedol na žalovaného JAVOR3, s.r.o. V katastri nehnuteľnosti je vyznačená poznámka začatého konania a jeho osoby by sa mohlo dotýkať ust. § 228 CSP a prípadne účelovo uzavretý zmluvný vzťah medzi stranami sporu by mohol nepriaznivo sa dotknúť aj jeho záujmov.

11. Odvolací súd následne aplikujúc ust. § 382 CSP vyzval strany sporu na zaujatie stanoviska k ust. § 137 písm. c/ CSP, k ust. § 76 a § 77 ods. 1 CSP, pretože odvolací súd mal za to, že sa na vec uvedené zákonné ustanovenia vzťahujú. Ide o ustanovenia, ktoré pri doterajšom rozhodovaní neboli použité a sú pre rozhodnutie veci rozhodujúce.

12. K výzve odvolacieho súdu žalovaní nezaujali žiadne stanovisko. Žalobca vo vzťahu k ust. § 137 písm. c/ CSP uviedol, že subjekty uvedené v žalobe pri podaní žaloby boli označené za žalovaných. Boli zapísané aj v katastri nehnuteľností ako vlastníci sporných

pozemkov. Žalobca má naliehavý právny záujem na určení svojho vlastníckeho práva, lebo len také súdne rozhodnutie, ako žiada vydať, môže byť podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností.

Naviac, poukázal na skutočnosť, že aj napriek rozhodnutiu odvolacieho súdu o nepripustení zmeny subjektov z O. Z. na M. R. a z L. V. na E.. F. P. platí ust. § 228 ods. 2 CSP, kde výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti alebo po určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti je záväzný aj pre osobu, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, ak bol návrh podaný v čase, keď v katastri nehnuteľnosti bola zapísaná poznámka o súdnom konaní. Teda výrok rozsudku o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti je záväzný nielen pre žalovaného, ale aj pre osobu, ktorá nadobudla vlastnícke právo k tejto nehnuteľnosti od žalovaného, prípadne od jeho právneho nástupcu počas súdneho konania, a to bez potreby viesť proti nemu osobitné súdne konanie. Opakované prevody a prechody vlastníckeho práva počas konania nemôžu byť na ujmu žalobcu. Preto aplikujúc ust. § 228 ods. 2 CSP nie je dôvod na konštatovanie nedostatku naliehavého právneho záujmu, pokiaľ je vedené konanie voči pôvodným žalovaným. Rozhodnutie vydané v tomto konaní bude záväzné aj pre právnych nástupcov pôvodných žalovaných.

Ďalej žalobca poukázal na to, že má na určení vlastníckeho práva naliehavý právny záujem, ktorý neabsentuje ani v dôsledku toho, že v súčasnosti na strane žalovaných nevystupujú všetky subjekty, ktoré sú ako spoluvlastníci evidované v katastri nehnuteľností. Právoplatné rozhodnutie vydané v tomto konaní bude záväzné aj pre nadobúdateľov pozemkov, pričom ani skutočnosť, že v prípade zmeny vlastníckeho práva z O. Z. na L. R. nešlo o zmluvný prevod vlastníckeho práva pri použití účelového výkladu sa s ohľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti musí ust. § 228 ods. 2 CSP aplikovať aj v posudzovanom prípade. Ust. § 76 CSP a § 77 ods. 1 CSP žalobca nevidí ako rozhodujúce pre aplikáciu v tejto veci, pretože žalobcovi nie je známy predbežný právny názor odvolacieho súdu a nevie sa k tomu bližšie vyjadriť. Nestotožňuje sa však s názorom odvolacieho súdu o nevyhnutnosti aplikácie citovaných zákonných ustanovení.

13. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne v rozsahu okrem podielu X/X zapísaného na žalovaného v 3. rade.

Podľa § 132 ods. 1, 2 OZ, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpou, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom, ak sa vlastníctvo nadobúda rozhodnutím štátneho orgánu, nadobúda sa vlastníctvo dňom v ňom určeným, a ak určený nie je, dňom právoplatnosti rozhodnutia.

Žalobca žiadal určiť vlastníctvo k X/X podielu, ktorý vlastnili žalovaní E.. F. P., L. V. a O. Z., vo vzťahu k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, k.ú. W., keď tvrdili, že žalovaní do ich vlastníctva zasahujú tým, že nakladajú s nehnuteľnosťou, ktorá im, resp. ich právnym predchodcom bola na základe dohody, ktorá bola rozhodnutím pozemkového úradu schválená, vydaná. Žalobca tvrdil, že k vydaniu nehnuteľnosti nedošlo zákonne. Žalobca sa cíti ako vlastník spornej nehnuteľnosti, keď vlastnícke právo získal postupne podľa zák. č. 215/1919 Zb. z. a n., neskôr podľa zák. č. 142/1947 Zb., vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade a žalovanej v 3. rade nemohol zdediť podiel po svojom právnom predchodcovi, A. R., pretože ten v čase smrti nehnuteľnosti nevlastnil.

Uvedená žaloba je žalobou, ktorou sa žalobca, tvrdiac svoje vlastníctvo, domáha jeho ochrany podľa § 137 písm. c/ CSP, a teda požaduje určiť, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

V danom prípade evidenčný stav vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam v katastri nehnuteľností nezodpovedá tvrdenému vlastníctvu zo strany žalobcu. Prípadným úspechom v spore by žalobca mohol dosiahnuť odstránenie spornosti, resp. neistoty v doterajšom určení právneho vzťahu.

V priebehu konania žalobca požiadal o zápis poznámky o začatí konania v prejednávanej veci 7C/578/2012 správu katastra, kde poznámka bola zapísaná na LV č. XXX dňa 12.4.2013, a to pod P57/2013 a P58/2013. Zapísanie tejto poznámky malo za následok v tom čase aplikujúc ust. § 159a O.s.p. aktuálne ust. § 228 ods. 2 CSP, že zápis poznámky má dopad na účinky rozhodnutia vydaného vo vzťahu k ďalším prevodom vlastníckeho práva, ku ktorým došlo v priebehu súdneho konania po vyznačení poznámky.

Podľa § 228 ods. 2 CSP výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti, alebo o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti je záväzný aj pre osobu, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, ak bol návrh podaný v čase, keď v katastri nehnuteľnosti bola zapísaná poznámka o súdnom konaní.

Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že subjektívna záväznosť rozsudku sa vzťahuje na všetky konania týkajúce sa povolenia vkladu vecného práva k nehnuteľnostiam po podaní žaloby, resp. po zapísaní poznámky. Podľa § 4 ods. 2 Katastrálneho zákona zápisom práv k nehnuteľnostiam sa rozumie vklad, záznam a poznámka.

Vklad vlastníckeho práva podľa § 28 ods. 1 Katastrálneho zákona sa zapisujú práva k nehnuteľnostiam zo zmlúv.

Záznamom podľa § 34 Katastrálneho zákona sa zapisujú práva k nehnuteľnostiam, ktoré vznikli, zmenili sa, alebo zanikli zo zákona, rozhodnutím štátneho orgánu, na základe ďalších právnych skutočností vyplývajúcich zo zákona. Podľa § 35 Katastrálneho zákona záznam sa vykoná aj bez návrhu oprávnenej osoby.

Podľa § 38 Katastrálneho zákona poznámka vyjadruje skutočnosti, ktoré obmedzujú oprávnenie vlastníka nakladať s nehnuteľnosťou, alebo informujú o nehnuteľnosti alebo o práve k nehnuteľnosti.

V súlade s obmedzením vyplývajúcim z ust. § 228 ods. 2 CSP platí, že subjektívna záväznosť rozsudku sa vzťahuje na konania, ktoré mali charakter konania podľa § 28 Katastrálneho zákona, ktorým bol na základe zmlúv vykonaný vklad vlastníckeho práva, nie však na základe záznamu, kde sa zaznamenali zmeny vlastníckych vzťahov na základe rozhodnutia štátneho orgánu.

V danom prípade potom vo vzťahu k stranám a naliehavom právnom záujme žalobcu na určenie podielového spoluvlastníctva k sporným nehnuteľnostiam je potrebné uviesť, že E.. F. P., ktorý bol pôvodne podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti v rozsahu X/X sa stal pred rozhodnutím prvoinštančného súdu podielovým spoluvlastníkom v rozsahu X/X, pretože kúpnu zmluvou nadobudol podiel L. V. na základe kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený pod W z 12.6.2017. Okolnosť, že L. V. bola stranou sporu aj napriek tomu, že ku dňu vyhlásenia rozhodnutia prvoinštančného súdu už nebola podielovou spoluvlastníčkou, vo vzťahu k E.. P. v rozsahu jej podielu vychádza z ust. § 228 ods. 2 CSP. Pri uplatňovaní vlastníckeho práva žalobcu žalobca v skutkových tvrdeniach odvodzuje svoje vlastníctvo len od právnych predpisov, a to zák. č. 215/1919 Zb. z. a n. a zák. č. 142/1947 Zb. Úplne opomenul okolnosť, a to uzavretie dohody o vydaní nehnuteľností, ktorá bola uzavretá dňa 24.6.1993 medzi oprávnenými osobami U. P., rod. P., nar. XX.X.XXXX a P. V. rod. O., nar. X.X.XXXX a povinnou osobou Východoslovenské lesy, š.p. Košice, kde každej oprávnenej osobe boli vydané nehnuteľnosti zo záp. č. XX, k.ú. W. v podiele X/X. Následne táto dohoda bola Rozhodnutím Pozemkového úradu Svidník zo dňa 13.7.1993 pod č.k. 595/92/93, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.7.1993 schválená podľa § 9 ods. 2 zák. č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde. Rozhodnutie o schválení dohody o vydaní nehnuteľností patrilo výlučne do kompetencie (právomoci) pozemkového úradu, ktorý z hmotnoprávneho hľadiska skúmal súlad uzavretej dohody, teda aj otázku, či povinná osoba je tou, ktorej vzniká povinnosť vydať nehnuteľnosť, či oprávnenou osobou je tá, ktorej podľa zákona svedčí právo na jej vydanie a skúma aj rozsah a totožnosť vydávaných nehnuteľností s tým, že ak nie sú splnené podmienky na vydanie, dohodu neschváli. Ak dohodu Pozemkový úrad vo Svidníku schválil, v takom prípade nastali konštitutívne následky rozhodnutia a vlastníctvo oprávnených osôb vzniklo právoplatnosťou Rozhodnutia o schválení dohody o vydaní nehnuteľností originálnym spôsobom (reštitúcia, rehabilitácia práv pôvodného vlastníka).

Proces rozhodovania Pozemkového úradu vo Svidníku sa riadil podľa zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. Nesprávnosť postupu resp. rozhodnutia bol napadnuteľný len postupom podľa § 244 a nasl. OSP - správne súdnictvo, k čomu nedošlo.

Je vylúčené, keďže nebolo preukázané zrušenie Rozhodnutia Pozemkového úradu vo Svidníku č.k. 595/92/93, aby súd v Občianskom súdnom konaní na tento stav neprihliadal. Je taktiež neprípustné, aby hoci ako prejudiciálnu otázku, riešil hmotnoprávne dôvody uzavretia dohody o vydaní nehnuteľností v reštitučnom konaní (obdobne aj uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo 97/2009).

Od právoplatnosti rozhodnutia o schválení dohody o vydaní nehnuteľností oprávneným osobám, tieto mohli s vydanými vecami nakladať ako s vlastnými bez obmedzenia. Ich vlastníctvo nie je limitované ani prípadným spochybňovaním Dohody o vydaní nehnuteľností a tvrdeným vlastníctvom žalobcu. Z ústavného hľadiska nemožno akceptovať, aby jeden štátny orgán (súd) pri výkone verejnej moci autoritatívne preskúmal (prípadne aj chybné) rozhodnutie iného orgánu verejnej moci (pozemkový úrad). Nadobúdanie vlastníctva rozhodnutím je ovládané princípom právnej istoty. V prípade nadobudnutia vlastníctva rozhodnutím pozemkového úradu o schválení dohody o reštitúcií v prospech oprávnených osôb, ide o originálny spôsob nadobudnutia vlastníctva, kedy sa neuplatní ani zásada, podľa ktorej nikto nemôže previesť na druhého viac práv ako sám má.

Tento stav je potrebné zohľadniť ďalej pri posúdení uplatneného nároku žalobcu o určenie vlastníckeho práva.

Ustanovenie § 132 OZ vymedzuje spôsoby nadobudnutia vlastníctva k veci. Žalobca má dôkaznú povinnosť v prípade, pokiaľ chce byť v konaní úspešným preukázať, akým spôsobom nadobudol vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam po tom, čo Pozemkový úrad vo Svidníku rozhodol o schválení dohody o vydaní nehnuteľností oprávneným osobám.

Keďže žalobca vznik vlastníckeho práva k podielom žalovaných v 1. a 2. rade ani netvrdil a ani nepreukázal, správne žalobu prvoinštančný súd voči týmto osobám zamietol.

Odvolačný súd podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil, vrátane výroku o trovách konania ako súvisiaceho výroku.

Pokiaľ odvolací súd skúmal uplatnený nárok žalobcu voči žalovanému v 3. rade v rozsahu X/X, je potrebné vychádzať zo skutočností, že uznesením Okresného súdu v Humennom č.k. 17C 229/2009-22 zo dňa 22.1.2010 bol schválený zmier účastníkov konania U. P. a O. Z., podľa ktorého nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, k.ú. W. patria do dedičstva po neb. A. R.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 4.2.2010.

Osvedčením o dedičstve sp. zn. 11D 209/2010 zo dňa 6.7.2010 bolo prejednané dedičstvo po poručiteľovi A. R., kde podiel poručiteľa na združených pozemkoch v kat. úz. W., zapísaných na LV č. XXX v podiele X/X zdedil vnuk poručiteľa O. Z..

V konaní Okresného súdu Svidník sp. zn. 7C 110/2012, ktoré skončilo rozsudkom č.k. 7C 110/2012-282 zo dňa 29.9.2016 a právoplatné sa stalo dňa 7.12.2016, bolo určené, že O. Z. je povinný vydať L. R. ako oprávnenému dedičovi spoluvlastnícky podiel z nehnuteľností k.ú. W., zapísaných na LV č. XXX, v podiele X/X.

Z uvedeného vyplýva, že podiel O. Z. ostal v rozsahu X/X vo vlastníctve tejto osoby, zvyšok v rozsahu X/X vlastnícky nadobudol L. R., ktorý zomrel XX.X.XXXX, po ktorom uvedený spoluvlastnícky podiel zdedila M. R. na základe dedičského uznesenia č.k. 5D 297/2017-111 zo dňa 26.6.2018, ktoré sa stalo právoplatné 26.6.2018.

Žalovaný v 3. rade ku dňu vyhlásenia prvoinštančného rozsudku nevlastnil podiel v rozsahu X/X, ale len podiel X/X na sporných nehnuteľnostiach. Aj napriek tomu žalobca žiadal vydať nehnuteľnosť v rozsahu väčšom, než ju žalovaný v 3. rade vlastnil, preto žalobu voči žalovanému prvoinštančný súd správne zamietol v rozsahu, kde žalovanému nesvedčilo uplatňované právo žalobcom. Ide o rozsah X/X, ktorý v tom čase už vlastnil L. R., resp. jeho dedička M. R.. Platí totiž podľa § 217 ods. 1 CSP, že pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Keďže v čase vyhlásenia z uplatňovaného nároku X/X podielu žalovaný O. Z. podiel X/X nevlastnil a nadržal, nemohla mu byť uložená povinnosť tento podiel vydať. Preto aj z tejto časti odvolací súd napadnutý rozsudok ako správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil. Zvyšná časť podielu O. Z. v rozsahu X/X na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX k.ú. W., ktorá ostala predmetom konania prvoinštančným súdom nebola riadne vyhodnotená a v tejto časti rozsudok ostal nepreskúmateľný. Keďže dôvody ochrany vlastníckeho práva k tomuto podielu sú iné ako u žalovaných v 1. a 2. rade, súd je povinný na ne reagovať v dôvodoch svojho rozhodnutia. Odvolací súd dáva do pozornosti, že žalobca nebol účastníkom konania, kde U. P. a žalovaný v 3. rade uzavreli súdny zmier, podľa ktorého nehnuteľnosť (v rozsahu X/X, teraz X/X) patrí do dedičstva po neb. A. R., na liste vlastníctva je ako vlastník zapísaný žalovaný v 3. rade, preto žalobca má naliehavý právny záujem na určení svojho spoluvlastníckeho podielu.

Vzhľadom na námietky žalobcu prvoinštančný súd nevyhodnotil, či A. R. reálne mohol alebo nemohol sa stať vlastníkom nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX, k.ú. W. po zaniknutej Bystrianskej drevospracujúcej spoločnosti Rosenblüth a Gross a či následne je žalovaný v 3. rade spoluvlastníkom v rozsahu X/X týchto nehnuteľností. Preto v tejto časti odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP.

Bude úlohou prvoinštančného súdu vyššie označené okolnosti vyhodnotiť, vyhodnotiť, či žalobca sa stal v rozsahu X/X podielovým spoluvlastníkom nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXX k.ú. W.. Až po vyhodnotení skutkových a právnych okolností bude môcť súd vo veci rozhodnúť.

Podľa § 396 ods. 3 CSP rozhodne aj o náhrade trov konania medzi žalobcom a žalovaným v 3. rade.

O trovách odvolacieho konania medzi žalobcom a žalovanými v 1. a 2. rade rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 355 ods. 1 CSP a § 362 ods. 1, 2 CSP. V konaní boli úspešní žalovaní v 1. a 2. rade, ktorým odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože žalovaní v 1. a 2. rade boli v celom rozsahu v odvolacom konaní úspešní. O výške náhrady rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP prvoinštančný súd.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.